

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัด พิจิตร
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายอุดม รัตาสีธิ

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๑๔๘/๓ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งใหญ่ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

โทรศัพท์ ๐๙๔-๑๙๖๔๕๕๕ Facebook-..... Line-.....

เกิด พ.ศ. ๒๕๐๐ ปัจจุบันอายุ ๖๘ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย.....

สถาบันการศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน.....

คณะ/สาขาวิชา-.....

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๑๕๐,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๙.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....ข้าว.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวนแปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๒.๑ การทำนาข้าวต้นเดียว

๒.๒ การผลิตข้าวแบบลดต้นทุน

๒.๓ การปลูกผักในกระถาง

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน...๕...ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๓.๑ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด ๓.๒ การผลิตน้ำหมักชีวภาพ

๓.๓ เศรษฐกิจพอเพียงและการปลูกผักอินทรีย์ ๓.๔ การทำนาข้าวต้นเดียว ๓.๕ การปลูกผักในกระถาง

หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน...๓...หลักสูตร ประกอบด้วย

๓.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย การลดต้นทุนการผลิตข้าว

๓.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ...๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย เศรษฐกิจพอเพียง น้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์

๓.๒ หลักสูตรเสริม จำนวน ...๓... หลักสูตร ประกอบด้วย การปลูกผักอินทรีย์และการทำนาข้าวต้นเดียว
การทำบัญชีครัวเรือน

๓.๓ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรการทำนาข้าวต้นเดียว

วัตถุประสงค์ : เพื่อถ่ายทอดวิธีการทำนาแบบข้าวต้นเดียว

เนื้อหา : การทำนาข้าวต้นเดียว เป็นวิธีการทำนาที่เน้นการจัดการน้ำและดินอย่างเหมาะสม เพื่อให้ต้นข้าวเจริญเติบโตได้ดี แตกกอได้มาก และให้ผลผลิตสูง โดยใช้ต้นกล้าข้าวอายุ ๘-๑๒ วัน ปักดำเพียงต้นเดียวต่อหลุม ระยะห่างระหว่างหลุมค่อนข้างกว้าง เพื่อให้รากข้าวแผ่ขยายได้เต็มที่ และลดการใช้เมล็ดพันธุ์ ประโยชน์ของการทำนาข้าวต้นเดียว

๑. ลดต้นทุนการผลิต : ลดปริมาณเมล็ดพันธุ์ จากปกติที่ใช้ ๑๕-๒๐ กก./ไร่ เหลือเพียง ๕-๗ กก./ไร่ และ ประหยัดค่าแรงงานจากการใช้แรงงานในการปักดำน้อยลง
๒. เพิ่มผลผลิต : ต้นข้าวแตกกอได้ดีและสมบูรณ์มากขึ้น รากเดินได้ดี ดูดซึมธาตุอาหารได้เต็มที่ ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ๑๐-๒๐%

๓. ลดการใช้สารเคมี : อากาศถ่ายเทได้ดี ลดปัญหาโรคและแมลง ต้นข้าวแข็งแรง ต้านทานโรคได้ดีตามธรรมชาติ

๔. ลดการใช้น้ำ : จัดการน้ำได้ง่ายขึ้น ลดการสูญเสียน้ำในแปลงนา
ขั้นตอน

๑. การเตรียมเมล็ดพันธุ์: คัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่คุณภาพดี และแช่น้ำทิ้งไว้ ๑ คืน
๒. การเพาะกล้า: เพาะกล้าในกระบะเพาะกล้าขนาด ๔๐๐ หลุม โดยหยอดเมล็ด ๑ เมล็ด/หลุม
๓. การดูแลกล้า: รดน้ำให้สม่ำเสมอ จนกล้าอายุ ๑๕-๒๐ วัน
๔. การปักดำ: ใช้เครื่องปักดำแบบเดินตามหรือแบบนั่งขับ โดยตั้งค่าให้ปักดำกล้า ๑ ต้น/หลุม

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ : การบรรยาย การสาธิตและให้ผู้เข้าร่วมอบรมทดลองลงมือทำ

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างเป็นรูปธรรม ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

เข้าร่วมการประชุมของคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและแปลงใหญ่ระดับจังหวัดและระดับประเทศ

เป็นตัวแทนของเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อสะท้อนความต้องการ ปัญหา และศักยภาพของ ศพก. และเกษตรกรในชุมชน ให้แผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้นสอดคล้องและเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรอย่างแท้จริง โดยการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของ ศพก. ในพื้นที่ของคุณ เช่น องค์ความรู้ที่มี, จุดเด่นของสินค้าเกษตร, และทรัพยากรที่มีอยู่ สะท้อนปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกรในพื้นที่ เช่น ปัญหาด้านการผลิต, การตลาด, หรือการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เสนอแนวทางการพัฒนา ศพก. และเกษตรกรในชุมชน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้

ร่วมวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของจังหวัด และกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายร่วมกัน ช่วยพิจารณาว่าแผนปฏิบัติการที่เสนอมานั้นสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และเป็นไปได้ในทางปฏิบัติหรือไม่

ประสานงานกับเครือข่ายและเกษตรกรในพื้นที่ เป็นตัวกลางในการสื่อสารระหว่างคณะกรรมการฯ กับเครือข่าย ศพก. และเกษตรกรในพื้นที่ นำข้อมูลจากคณะกรรมการฯ ไปถ่ายทอดให้เกษตรกรทราบและสร้างความเข้าใจ และรวบรวมข้อคิดเห็นจากเกษตรกรเพื่อนำไปเสนอในที่ประชุม

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แบบแผนฯ)

มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและศักยภาพของพื้นที่ วิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน: สํารวจข้อมูลด้านการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ สํารวจความต้องการของเกษตรกร และวางแผนการดำเนินงาน กิจกรรม: กำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น จัดอบรม, จัดทำแปลงสาธิต, จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ที่จะกำหนดช่วงเวลาชัดเจนสำหรับการจัดกิจกรรมแต่ละอย่าง เพื่อให้สามารถบริหารจัดการเวลาได้อย่างเหมาะสม การบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ: เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ, เกษตรจังหวัด, พัฒนาที่ดิน, ประมง, ปศุสัตว์ เพื่อขอรับการสนับสนุนทั้งด้านวิชาการและงบประมาณและสร้างเครือข่ายกับองค์กรในชุมชน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, กลุ่มเกษตรกร, ประชาญ์ชาวบ้าน เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

๔๐ ปี ก่อนมีหนี้สินจากการซื้อที่ดินกอร์ปกับบ้านประสบภัยอัคคีภัย ไฟไหม้บ้านไม่เหลือเงิน ทำให้มีแนวคิดที่จะทำการเกษตรอย่างไรก็ได้ที่ใช้เงินลงทุนน้อยที่สุด จึงเริ่มศึกษา เข้าร่วมอบรม และดูงานกับหน่วยงานต่างๆ ในช่วงปี ๒๕๓๙ เป็นหมอดินชุมชนและร่วมดูงานกับสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร พาไปดูงานของโครงการหลวง แนวทางการทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรแบบปลอดภัย จึงนำมาปรับใช้ จนสามารถ ปลอดหนี้หมดด้วยเงินจากการทำนาแบบลดต้นทุน

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ต้องการทำนาแบบลดต้นทุนเพื่อจะนำเงินมาปลดหนี้ของที่บ้าน

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร

น้ำหมักชีวภาพจากปลา การทำนาข้าวต้นเดียวเพื่อคัดพันธุ์ปน

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

น้ำหมักชีวภาพจากปลา นำไปใช้ในแปลงผักเพื่อลดต้นทุนการผลิต

การทำนาข้าวต้นเดียวเพื่อคัดพันธุ์ปน ทำแปลงคัดพันธุ์ปนเองเพื่อเก็บเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพไว้ใช้ต่อ

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอนวิธีการอย่างละเอียด)

น้ำหมักชีวภาพจากปลา

น้ำหมักชีวภาพจากปลาเป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง เหมาะสำหรับบำรุงพืชผักและไม้ผลให้เจริญเติบโตได้ดี มีโปรตีน กรดอะมิโน และแร่ธาตุต่างๆ ที่จำเป็นต่อพืช

ส่วนผสม

๑. ปลาสด (ได้ทั้งตัว, หัว, พุง, หรือเศษปลาที่เหลือจากการทำอาหาร) ๓ ส่วน

๒. กากน้ำตาล หรือน้ำตาลทรายแดง ๑ ส่วน

๓. น้ำสะอาด

วิธีทำ

๑.เตรียมส่วนผสมหั่นปลาเป็นชิ้นเล็กๆ เพื่อให้ย่อยสลายได้ง่าย และนำไปคลุกเคล้ากับกากน้ำตาลให้เข้ากัน

๒.นำส่วนผสมที่คลุกเคล้าแล้วใส่ลงในภาชนะที่มีฝาปิดสนิท (เช่น ถังพลาสติกหรือโอ่ง) โดยให้เหลือพื้นที่ว่างด้านบนประมาณ ๑ ใน ๔ ของภาชนะ เพื่อป้องกันการล้นเมื่อเกิดแก๊ส

๓.ปิดฝาภาชนะให้สนิท แล้วนำไปวางไว้ในที่ร่ม ไม่โดนแสงแดดโดยตรง

๔.ทุกๆ ๗ วัน ให้เปิดฝาภาชนะแล้วคนส่วนผสมให้เข้ากัน เพื่อให้อากาศเข้าไปและช่วยเร่งกระบวนการหมัก การหมักจะใช้เวลาประมาณ ๓ เดือน จะได้น้ำหมักที่มีสีน้ำตาลเข้ม และมีกลิ่นหอมคล้ายซีอิ๊ว หากยังไม่ครบกำหนดแต่น้ำหมักมีกลิ่นเหม็นเน่า แสดงว่าการหมักไม่สำเร็จ อาจต้องเริ่มใหม่

วิธีใช้ : ฉีดพ่นทางใบโดยผสมน้ำหมักชีวภาพจากปลา ๑๐ ซีซี กับน้ำสะอาด ๑๐ ลิตร ใช้ฉีดพ่นให้ทั่วใบ และลำต้นของพืชในตอนเช้าหรือเย็น สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง รดโคนต้นโดยผสมน้ำหมักชีวภาพจากปลา ๒๐ ซีซี กับน้ำสะอาด ๑๐ ลิตร ใช้รดลงดินบริเวณโคนต้น สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

การทำนาข้าวต้นเดียวเพื่อคัดพันธุ์ปน

๑.การเตรียมเมล็ดพันธุ์: คัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่คุณภาพดี และแช่ในน้ำทิ้งไว้ ๑ คืน

๒.การเพาะกล้า: เพาะกล้าในกระบะเพาะกล้าขนาด ๔๐๐ หลุม โดยหยอดเมล็ด ๑ เมล็ด/หลุม

๓.การดูแลกล้า: รดน้ำให้สม่ำเสมอ จนกล้าอายุ ๑๕-๒๐ วัน

๔.การปักดำ: ใช้เครื่องปักดำแบบเดินตามหรือแบบนั่งขับ โดยตั้งค่าให้ปักดำกล้า ๑ ต้น/หลุม

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของ ท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด...๒...ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ...ข้าว... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒) ...กะหล่ำปลี..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....ปลูกเพื่อบริโภค.....(ไร่-งาน-วา)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด...๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด..... จำนวน.....๕๐.....(กระสอบ)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)ค่าน้ำมันไถกลบตอซัง.... เป็นเงิน.....๑๗๕.....บาท/ไร่

๑.๒)ค่าไถตะ..... เป็นเงิน.....๒๐๐.....บาท/ไร่

๑.๓)ค่ายาเหือก..... เป็นเงิน.....๒๒๐.....บาท/ไร่

๑.๔)ค่าหว่านข้าว..... เป็นเงิน.....๕๐.....บาท/ไร่

๑.๕)ค่าเมล็ดพันธุ์..... เป็นเงิน.....๓๕๐.....บาท/ไร่

๑.๖).....ค่าสารกำจัดวัชพืช.....เป็นเงิน.....๒๒๒.....บาท/ไร่

๑.๗).....ค่าปุ๋ย.....เป็นเงิน.....๙๙๘.....บาท/ไร่

๑.๘).....ค่าฉีดยา.....เป็นเงิน.....๑๕๐.....บาท/ไร่

๑.๙).....ค่าใส่ปุ๋ย.....เป็นเงิน.....๑๕๐.....บาท/ไร่

๑.๑๐).....ค่าเกี่ยวข้าว.....เป็นเงิน.....๔๐๐.....บาท/ไร่

๑.๑๑).....ค่ารถลาก.....เป็นเงิน.....๑๘๐.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๓,๐๙๕.....บาท/ไร่

รายได้๗,๓๘๐.....บาท/ไร่

กำไร๔,๒๘๕.....

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....-.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....การจำหน่าย.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๕๐๐.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....-.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าวเปลือกและกะหล่ำปลีในหน้าหนาว.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ...๗๖,๓๘๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

ประโยชน์ที่เกิดกับตัวเอง : ต้นทุนการผลิตต่ำ ทำให้ได้กำไรและใช้หนี้ได้หมด

ประโยชน์กับเกษตรกรรายอื่น: ได้แนวคิดและองค์ความรู้นำไปปรับใช้เพื่อปรับปรุงการผลิตของตนเอง

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

เกษตรกรมีการทำการเกษตรแบบปลอดภัยและแบบอินทรีย์ในพืชผักส่งผลให้สิ่งแวดล้อมภายในศูนย์ผสมดูมี

แมลงตัวดีอยู่มากทำให้ไม่จำเป็นต้องใช้สารเคมีในการจัดการแปลงในปริมาณมาก

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

ในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร มีเอกสารข้อมูลด้านการเกษตรของอำเภอโพธิ์ประทับช้างทั้งข้อมูลด้านพื้นที่เพาะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์และประมง รวมถึงเกษตรกรต้นแบบประจำศูนย์เรียนรู้มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของอำเภอโพธิ์ประทับช้าง เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการให้ความรู้กับเกษตรกรที่สนใจ

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศูนย์เรียนรู้เป็นจุดอบรมและศึกษาดูงานด้านการเกษตร และการทำบัญชี ในเรื่องการทำนาข้าว และการปลูกผักโดยเกษตรกรต้นแบบสามารถเป็นวิทยากรให้ความรู้ตามหลักสูตรที่ทางศูนย์มี

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไข้ปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไข้ปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

เป็นจุดรับเรื่องเดือดร้อนและช่วยให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไข้ปัญหาให้กับเกษตรกรในพื้นที่ และส่งต่อปัญหาให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อช่วยดำเนินการแก้ไข้ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้เอง

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

นำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากหน่วยงานภาคีต่างๆ เช่น ตรวจจับพืชศักรณั หน่วยงำนในกระทรวงเกษตรและศักรณั มาประชาสัมพันธ์ เป็นจุดให้บริการเอกสารวิชาการ องค์ความรู้ด้านการเกษตร

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ร่วมเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานในท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล เกษตรกรที่มาอบรมนำสูตรการผลิตน้ำหมักไปทำต่อและใช้ในพื้นที่การเกษตรของตน และปรับใช้หลักการทำบัญชีครัวเรือนของตน

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ มีบทบาทในการส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่เข้าถึงองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อนำไปปรับใช้ในการผลิต ร่วมกับคณะกรรมการในการพิจารณาแนวทางส่งเสริมความรู้ให้แก่การจัดการอบรมเกษตรกร ผู้นำของกรมส่งเสริมการเกษตร และเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ให้กับเครือข่าย เยาวชนและผู้สนใจ

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

เป็นหัวหน้าในการประชุมคณะกรรมการและนำผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่กำหนด มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประจำปีของศูนย์ฯ และร่วมพิจารณาตัดสินใจในประเด็นสำคัญต่าง ๆ เช่น การเลือกแปลงเรียนรู้ การคัดเลือกเกษตรกรต้นแบบ หรือการจัดสรรงบประมาณ ทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงภาคีเครือข่าย เพื่อสนับสนุนการทำงานของศูนย์ฯ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน มีความภูมิใจที่ได้ดำรงตนเป็นผู้ให้ตามแนวทางการใช้ชีวิตของตน ทั้งให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนสำหรับผู้ที่ต้องการความรู้ และยังช่วยหน่วยงานต่างๆ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่รวมถึงยังได้เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ให้แก่หน่วยงานทราบเพื่อวางแผนแก้ไขปัญหา ทำให้พื้นที่อำเภอโพธิ์ประทับช้าง มีความก้าวหน้าด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

เป็นผู้นำด้านการทำการเกษตรในพื้นที่ โดยเป็นตัวแทนของหน่วยงานในการประสานงานเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงเป็นจุดจัดอบรมเกษตรกรของหน่วยงานทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

เข้าร่วมกิจกรรมของหมู่บ้าน บริจาคผลผลิตทางการเกษตรให้กับชุมชนและโรงเรียน นำเครื่องจักรกล เข้าช่วยเหลือชุมชนในการจัดการความสะอาดของหมู่บ้าน และเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านการเกษตรและการทำบัญชีครัวเรือน ให้กับเยาวชนและเกษตรกรทั้งในและนอกอำเภอ

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

หลักการดำเนินชีวิต : ยึดหลักปรัชญาของในหลวง รัชการที่ ๙ ในการดำเนินชีวิต

คติประจำตัว : เป็นผู้ให้ผู้ถ่ายทอดความรู้ สร้างประโยชน์ให้กับผู้คนและแผ่นดินเกิด

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

นางสาวรัตนประภา วีระศักดิ์ตระกูล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

นางสาวหทัยชนก จงสุข นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

นางอัจฉรา นวลตระโหนด นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

นายชลวิทย์ จันทรฝั้น นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

การจดบันทึก การสัมภาษณ์ มายแมพ

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและศูนย์เครือข่าย ภายในอำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

ศูนย์เรียนรู้
การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
เกษตรกรต้นแบบ : นางนงาแก้ว เมืองทอง
สินค้าหลัก : สับโอ๊ตแก้วสีรส
หลักสูตร : การผลิตสับโอ๊ตแก้วสีรส
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์
การรักษาคุณภาพ และการตลาด
เบอร์ติดต่อ : 096-7278614

ศูนย์เรียนรู้
การบดสับโอ๊ตมาตรฐาน GAP
เกษตรกรต้นแบบ : นายสมชาย เกี่ยมศรี
สินค้าหลัก : สับโอ๊ต
หลักสูตร : การผลิตสับโอ๊ตมาตรฐานน้ำดื่ม
ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน GAP
เบอร์ติดต่อ : 089-8572829

ศูนย์เรียนรู้
การผลิตสับโอ๊ตช่วยคุณภาพ
เกษตรกรต้นแบบ : นายเล โพธิ์วัด
สินค้าหลัก : สับโอ๊ตพันธุ์ทำช่วย
หลักสูตร : การผลิตสับโอ๊ตโดยวิธี IPM
การแปรรูปสับโอ๊ตทำช่วย
เบอร์ติดต่อ : 089-2692743

ศูนย์เรียนรู้
การบดสับโอ๊ต
เกษตรกรต้นแบบ : นายนา โพธิ์สวัสดิ์
สินค้าหลัก : ทุเรียน
หลักสูตร : การผลิตทุเรียนคุณภาพ
เบอร์ติดต่อ : 089-6054198

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน
ตำบลดงเคียนหลวง
เกษตรกรต้นแบบ : นายนารา ชินสิงหา
สินค้าหลัก : ข้าว
หลักสูตร : การจัดการศัตรูพืชโดยวิธี
ผสมผสานเมื่อลดต้นทุนการผลิตข้าว
เบอร์ติดต่อ : 089-6383314

ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่
เกษตรกรต้นแบบ : นายนิพนธ์ โพธิ์สาร
สินค้าหลัก : เกษตรทฤษฎีใหม่และไร่นาสวนผสม
หลักสูตร : การทำเกษตรแบบทฤษฎีใหม่
การลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร
เบอร์ติดต่อ : 080-7962042

ศูนย์เรียนรู้
การผลิตสับโอ๊ตพันธุ์ทองดี
เกษตรกรต้นแบบ : นายสมศักดิ์ เขียวอินทร์
สินค้าหลัก : สับโอ๊ตพันธุ์ทองดี
หลักสูตร : การผลิตสับโอ๊ตพันธุ์ทองดี
ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก
เบอร์ติดต่อ : 089-8605293

ศูนย์เรียนรู้
การเพิ่มมูลค่าสับโอ๊ต
เกษตรกรต้นแบบ : นางสาวกัทนันทน์ มงคลเอื้ออนันต์
สินค้าหลัก : สับโอ๊ต
หลักสูตร : การพัฒนาคุณภาพผลผลิต
บรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตและการตลาด
เบอร์ติดต่อ : 096-3292396

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลดงเคียนหลวง
เกษตรกรต้นแบบ : นายสุทิน รอดเกิด
สินค้าหลัก : ข้าว
หลักสูตร : การใช้ปุ๋ย
ตามค่าวิเคราะห์ดินเมื่อลดต้นทุนการผลิต
เบอร์ติดต่อ : 083-1624217

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ
ทอผ้าของประมงดีสู่โลกแห่งอนาคต
เกษตรกรต้นแบบ : นายวสันต์ เหมกัลล
สินค้าหลัก : เกษตรทฤษฎีใหม่และไร่นาสวนผสม
หลักสูตร : การทำโคก หนอง นา
เศรษฐกิจพอเพียง
การลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร
เบอร์ติดต่อ : 063-1415987

ศูนย์เรียนรู้การจัดการ
ผลผลิตสับโอ๊ตเพื่อการส่งออก
เกษตรกรต้นแบบ : นายบุญเกิด มีแก้ว
สินค้าหลัก : สับโอ๊ต
หลักสูตร : การจัดการผลผลิตสับโอ๊ต
เพื่อการส่งออกและการตลาด
(จุดรับซื้อสับโอ๊ตเพื่อการส่งออก)
เบอร์ติดต่อ : 081-7638244

ภาพกิจกรรมการถอดองค์ความรู้

